

Antonia Pavlic 7-8-0
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

AMERICAN IN SPIRIT
IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, OCTOBER 9, 1969

STEV. LXVII - VOL. LXVII

Boj proti zločinu prehaja v skrb zveze

Vse kaže, da krajevne oblasti niso več prav kos naraščajočemu zločinu in boju proti njemu.

MIAMI BEACH, Fla. — Po zvezni in po državnih ustavah pripadajo v pristojnost zveznih oblasti le zločini, ki so meddržavna značaja in tisti, ki pomenijo kršenje zveznih zakonov. Vse ostalo pripada državnim organom. V zadnjih letih postaja bolj in bolj očitno, da državne in druge krajevne oblasti ne morejo več dovolj naglo in uspešno nastopiti proti zločinu in zločincem. Število teh nestrukturiranih in razburjanih javnost.

Glavni administrator oddelka za nadziranje izvajanja zakonov v pravosodnem tajništvu v Washingtonu C. H. Rogovin je pretekli teden dejal, da na zborovanju načelnikov policijskih oddelkov iz vse dežele, da je sistem boja proti zločinu zašel v resne težave. Ameriško ljudstvo ne bo mirno prenašalo propadanja zakonitosti in reda. Če krajevne oblasti tej nalogi ne bodo kos, jo bo moral nekdo nadomestiti, če krajevne in državne oblasti ne bodo tega storile, bo storila zvezna vlada.

"Ne dvigam izgleda na zvezno policijo samo zato, da bi vas plašil. Pogledajte samo na področje organiziranega zločina. Mi vidimo v tem sedaj obsežen zvezni napor — in ne samo zato, ker je organizirano zločinstvo po naravi meddržavno. To delamo tudi zato, ker krajevne oblasti tega posla ne vrše, kot treba..." je dejal Rogovin.

C. H. Rogovin je nato opozoril na velik zastop pri obravnavanju zločinov na sodiščih. Temu je treba napraviti konec, treba je posvetiti posebno pozornost getom, kjer je zaščita posebno pomanjkljiva, policija pa dostikrat podkupljiva in nemarna... "Zločini in strah pred zločini trgajo našo deželo na dvoje. Bojim se, kaj se bo zgodilo, če ne bomo sposobni tega obvladati," je izjavil Rogovin.

Švica izgnala vojaškega atašeya Izraela

BERN, Šv. — Švicarska vlada je obdolžila izraelskega vojaškega atašeya polk. Zvi Alona vohunjenja in zahtevala, da zapusti njeno ozemlje. Polk. Zvi Alon in njegov uradni prednik naj bi bila zapletena v krajo načrtov za znana vojna letala Mirage, ki jih je Švica kupila v Franciji in preuredila za svoje potrebe.

Te načrte je švicarski inženir, ki bi jih moral uničiti, proti primernemu plačilu izročil zastopnikom Izraela. Ta jih bo uporabil pri obnovi in vzdrževanju lastnih letal Mirage, ki so bila tudi kupljena v Franciji.

Priporočajte A.D. tem, ki jo še nimajo!

Vremenski
prerok
pravi:

Pretežno sončno in hladno. Najvišja temperatura okoli 64.

Drzna rešitev z morskoga dna 430 čevljev globoko

SAN DIEGO, Calif. — Včeraj zjutraj po več kot 12 urah so rešili z morskoga dna 430 čevljev globoko raziskovalno podmornico "Deep Quest" s 4 možmi posadke. Ta se je spustila v globlino, da bi poskusila od tam dvigniti 1600 funtov težek kovinast valj. Ko je tega navezovala, se je vrv zapletla v podmorničen vijak in držala podmornico v globini.

Na pomoč so ji poslali malo podmornico Nekton z dvema možema posadke. Tema se je posrečilo, ko sta pristala na morskem dnu in se razgledala, vrv presekati in podmornico "Deep Quest" rešiti iz neprijetnega položaja. Ko je bilo reševanje končano, se je dvignila najprej mala Nekton, nato pa še Deep Quest, katere je bila na morskem dnu nad 12 ur. Posadka je bila po prihodu na površino pregledana. Zdravniki so rekli, da je zdrava, bila je le premražena in lačna.

V Jordanu odkrili zaroto

BEIRUT, Lib. — V arabskem svetu menda ne morejo živeti brez zarot. Včasih se posrečijo, kot so se v Sudanu in Libiji, včasih pa tudi ne. V Beirutu so jo na primer odkrili pravčasno ob priliki, ko so zarotniki hoteli ukrasti vojno letalo Mirage III, sedaj so jo pa odkrili v Jordaniji.

Jordansko ministrstvo za informacije poroča namreč, da so pretekli teden polovili zarotnike, ki so bili člani prepovedane "osvobodilne stranke". Stranka je že stara 25 let in je skrajno reakcionarna. Zagovarja združitev vseh arabskih dežel v novo muslimansko državo, ki naj bo v njej Koran osnova za ustavo. V Jordanu je prepovedana že od l. 1957. Vodstvo stranke živi menda v Jeruzalemu.

Uradno poročilo ne daje nobenih podrobnosti o ciljih zarote. Da je morala biti zadeva resna, se vidi po tem, da je vlada imela tri ure dolgo sejo, ki so na njej bile predmet razgovorov "notranje zadeve v deželi".

Režim W. Ulbrichta praznoval 20-letnico

BERLIN, Vzh. Nem. — Slučaj je nanesel, da se je komunistični režim zasidral v Vzhodni Nemčiji in na Kitajskem isti teden istega leta: v začetku oktobra 1949. Seveda so ga oboji tovariši primerno praznovali, v Peipingu malo manj slovesno, v Vzhodnem Berlinu pa nekoliko bolj. Zato je bil Ulbricht vesel, da je imel toliko odličnih gostov s tovarišem Brežnjev iz Moskve na čelu. Brežnjev je imel seveda primeren nagovor, ki pa o njem nemško časopisje iz nerazumljivih razlogov ni veliko poročalo.

20-letni jubilej je dal Ulbrichtu primerno priliko, da pove novemu zahodnonemškemu režimu sodruga Brandta, pod katerimi pogoji so komunisti Vzhodne Nemčije pripravljeni skleniti premirje z bonnskim režimom. Pogoji niso novi, so že davno znani, so samo pokazali, da je Ulbricht nepopustljiv. V Bonnu si radi tega ne bodo pulili las. Na slavnostnem zborovanju je namreč govoril tudi Brežnjev iz Moskve, ki je bil pa do bonnskega režima veliko prijaznejši in popustljivejši. Ako bo prišlo do pogajanj med Bonnom in Ulbrichtom, bo seveda končno obveljalo stališče Brežnjeva in ne Ulbrichta.

Iz Bonna še ni prišel odgovor. Novi režim bo namreč prevzel v Bonnu oblast šele po 20. oktobru. Takrat bo Brandt odgovarjal vzhodnim sosedom, seveda bodo njegove besede bolj namenjene Brežnjevju kot Ulbrichtu. Brandt namreč dobro ve, da je danes bonnska vlada zanimivejša za Mosko kot za Ulbrichta. Tako stanje so pač ustvarili tovariši — v Peipingu.

Napravili so dolgo pot

WASHINGTON, D.C. — Neki diplomat iz vzhodne Evrope je dejal tu v razgovoru z ozirom na spremembe v komunističnem sistemu: "Čistka na Češkoslovaškem kaže, da smo napravili dolgo pot. Nihče ni bil ustremljen..."

Zločinci imeli semenj v kanadskem Montrealu

MONTREAL, Que. — V tork ob osmih zjutraj so policaji in gasilci v Montrealu začeli štrajk v podporo svojim zahtevam po višjih plačah. Njihov povprečni zaslužek sedaj je \$150 na teden, \$7,800 na leto. Zahtevajo, da se jim plače povišajo na preko \$9000 letno.

Ko se je začel štrajk, je poslala pokrajinska uprava v mesto na pomoč kakim 200 policijskim častnikom, ki so ostali na svojih mestih, okoli 800 pokrajinskih policistov. Ti niso mogli veliko opraviti, ker jih je bilo premalo in ker ne poznajo mesta. Tako so imeli zločinci semenj po starem reku: Kadar mačke ni doma, miši plešejo.

Položaj je postal tako težaven, da je vlada poslala popoldne v Montreal vojsko pomagat vzdrževati red in varnost. Pokrajinska zakonodaja je bila sklicana na izredno zasedanje in sprejela zakon, ki je zahteval, da se morajo policaji in gasilci vrniti v službo do 12.01 včeraj zjutraj. Strajkajoči so se pokorili in včeraj v jutranjih urah se je mesto začelo naglo vračati v redno stanje. Policija je prišla stotine zločincev vseh vrst, ki so se prejšnji dan javno izpostavili.

Avstalec je priznal zažig mošeje Al Aksa

JERUZALEM, Izr. — Avstralski strižec ovca J. Rohan je prvi dan procesa proti njemu, ki je obtožen, da je zažgal slavno mošejo Al Aksa, izjavil, da "ni kriv". Naslednji dan je priznal, da je zanetil požar, toda njegov odvetnik je trdil, da je to storil v bolnem duševnem stanju. Na temelju tega je zahteval njegovo oprostitve. Proces se nadaljuje.

Požar v mošeji Al Aksa je povzročil silno razburjenje v vsem islamskem svetu. Nekateri so Izrael kar naravnost dolžili, da je sam dal zažgati mošejo, da bi mogli na njenem mestu, kjer je nekoč stal judovski tempelj, tečaj zopet postaviti. Izraelu so zato muslimani grozili s sveto vojno — jihadom.

HAYNSWORTH JE POSTAL HUDO BREME ZA NIXONA

Imenovanje zveznega sodnika Clementa F. Haynswortha za člana Vrhovnega sodišča se je izkazalo za napačno in za hudo breme predsednika Nixona, ki ima že brez tega dovolj težav z Vietnamom, inflacijo in s porastom zločinov.

WASHINGTON, D.C. — Danes bo pravosodni odbor Senata glasoval o odobritvi Clementa F. Haynswortha za člana Vrhovnega sodišča. Napovedujejo, da bo odbor imenovanje nemara odobril, da pa je zelo dvomljivo, če bo isto storil tudi ves Senat. Tam namreč odpor proti potrditvi raste. Proti potrditvi se ni izjavila le cela vrsta demokratov, ampak sam namestnik vodnika republikanskih senatorjev Griffin iz Michigana. Ta je bil med vodilnimi nasprotniki potrditve imenovanja A. Fortasa za vrhovnega zveznega sodnika v času predsednika L. B. Johnsona. Bilo bi komaj razumljivo, da bi mogel podpirati imenovanje Haynswortha, ki je zamešan v vrsto sodb o družbah, katerih delničar je bil v času takih odločitev.

Sodnik Clement F. Haynsworth Jr. se je zameril s svojimi razsodbami delavskim unijam, ki trdijo, da je očitno odločil v korist podjetja, ko bi moral braniti koristi unij. Tudi vodniki boja za civilne pravice ga gledajo postrani, ker da se ni nikdar trudil za izpolnjevanje zakonov in predpisov o enakopravnosti neoziraje se na raso, vero in narodnostni izvor v pristojnosti zveznega sodišča v Južni Karolini, katerega sodnik je.

C. F. Haynsworth Jr. je spreten gospodar, saj ima v raznih vrstah delnic skupno preko milijon dolarjev premoženja, ki ga je sam pridobil. Da bi pomiril nasprotnike v Senatu, je predložil, da izroči vse svoje delnice v posebno upravo, na katero ne bo imel nobenega neposrednega vpliva, dokler bo član Vrhovnega sodišča. Predsednik Nixon, ki je Haynswortha imenoval za

Iz Clevelanda in okolice

Korotanove vaje — Zenski zbor Korotana ima vajo ob pol sedmih, mešani pa ob sedmih v soboto zvečer. Seja —

Društvo Ribnica št. 12 ADZ ima sejo v petek ob 7.30 zvečer v SND v navadnih prostorih.

K molitvi — Članice Podr. št. 41 SZS so vabljene nocoj ob 7.30 v Grdinov pogrebni zavod na Lake Shore Blvd. k molitvi za pok. Alice Krekic.

Vinski festival — Jutri, v petek, bo orkester "Veseli Slovenci" zabaval goste na "Vinskem festivalu" na Shaker Square v posebnem nalašč za to postavljenem velikem šotoru. Orkester bo igral od šestih dalje, gostje pa bodo imeli priložnost poskusiti vina iz 48 držav vsega sveta.

Noče maščevanja

Včeraj je 46 let stari Albert Rember s 1351 E. 124 St., kateremu je letos 17. marca pred njegovo hišo ustrelil 15 let stari Jerry Adams "El Rashid", vodnik tolpe mladih nasilnežev, 12 let starega sina Josepha, dejal pred sodiščem, da je moralcu odpustil, maščevanje pa prepuštil Bogu. Na prošnjo očeta žrtve je sodnik obsodil Adamsa za uboj na 2 do 40 let ječe, med tem ko je bil obtožen umora in bi utegnil biti obsojen na smrt.

Umor med ropom

Včeraj popoldne okoli 2.30 sta stopila dva moška v Z & H Eagle Super Market na 10405 Union Avenue. Eden je ostal pri vratih, drugi je šel dalje v trgovino. Oni pri vratih je potegnil revolver in zahteval od deklet pri blagajni denar. Ti sta mu ga izročili. Med tem se je v ozadju trgovine pojavil solastnik 60 let stari Andrew Zaparaniuk. Ropar, ki je bil v bližini, je dvakrat ustrelil vanj in mož je bil mrtev. Roparja sta pobegnila z avtom, v katerem ju je čakal tovariš. Oblasti roparjev in morilca še niso sledile. Umorjeni je prišel pred 20 leti iz Ukrajine v ZDA. Pred 3 tedni je prišla k njemu prvič na obisk hčerka 30 let stara Mrs. Mary Olynich. Nameroma da bi z njim preživela nekaj prijetnih tednov, ga bo zdaj pokopala!

Združeni narodi naj prevzamejo boj proti zračnim piratom

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Ta teden bo skupina 10 držav skušala spraviti vprašanje preganjanja zračnih piratov na dnevni red generalne skupščine ZN. Obstaja namena, naj ZN s posebno resolucijo pozove vse države, naj preganjajo zračne pirate.

ZN naj sestavi posebno konvencijo, ki bo obravnavala obveze držav članic ZN, da preganjajo pirate in jih kaznujejo po navodilih konvencije ZN. Mislijo, da komunistične države članice tej akciji vsaj nasprotovale ne bodo.

Proti alkoholnim pijčam

PORTLAND, Maine. — V državi Maine so prepovedali prodajo in točenje alkoholnih pijač že leta 1846. Leta 1884 so to prepoved vključili v samo državno ustavo.

9. oktober 1944 -- zgodovinski dan brez jubileja

CLEVELAND, O. — Spomladi l. 1944 se je že pokazalo, da Hitlerjev voz drči navzdol. Zahodni zavezniki so se pripravljali na vdor v zahodno Evropo, ruske čete so pa že bile pred vrati Srednje Evrope.

Churchill se je naravno veselil, pa ga je le skrbela bodočnost. Ne na njegovo pobudo so zavezniki odlagali vsak političen razgovor o bodočnosti Evrope po končni zmagi. To ga je navedlo, da je pisal 4. maja 1944 svojemu ministru za zunanje zadeve Eden: "Ali naj se sprijaznimo, da bo zmagal komunizem na Balkanu in morda tudi v Italiji?... Mislim, da se je treba temu upreti ob prvi priliki, ko to dovoli vojaški položaj. Seveda se moramo najpreje posvetovati z ZDA." Eden je naprvo tipal v Moskvi in dobil za odgovor, da je treba vprašati tudi Ameriko. V Ameriki so Churchillovi ideji nasprotovali državno tajništvo, Pentagon in vsa kongresna politika. Sele počasi je London pripravil Roosevelta do tega, da ni ugovarjal razgovorom Churchilla in Edena

s Stalinom. S tem pa ni rekel, da bo rezultate razgovorov tudi odobril.

Tak je bil uvod za oktobrsko konferenco angleških in ruskih politikov v Moskvi. Za nas je važen le dan 9. oktobra 1944. Tisti večer sta se namreč sestala Churchill in Stalin na pogovor. Pri tej priliki je Churchill vzel pol pole papirja in lastnorčno napisal:

Romunija: Rusija 90%, ostali 10%;
Grčija: Vel. Britanija 90%, Rusija 10%;
Jugoslavija: Rusija 50%, Velika Britanija 50%;
Madžarska: Rusija 50%, Velika Britanija 50%;
Bolgarija: Rusija 75%, Velika Britanija 25%.

Na zahtevo Molotova so se odstotki v sovjetsko korist povečali takole:

Madžarska: Rusija 75%, Velika Britanija 25%;
Bolgarija: Rusija 80%, Velika Britanija 20%.

Churchill je porinil ta listek preko mize na Stalinovo mesto. Churchill opisuje v svojih spominih ta trenutek

takole: "Nastala je mala pavza. Potem je Stalin vzel moder svinčnik in napravil veliko kljuko. Nato nam je list vrnil. Vse je bilo hitreje urejeno, kot napisano. Potem je zopet nastopil dolg molk. Svinčnik je še zmeraj ležal na sredi mize. Potem sem rekel: "Ali ne bo izgledalo preveč cinično, da smo uredili na tak način zadeve, ki bodo tako usodne za milijone ljudi? Rajše zažgimo papir!"

"Ne, vi kar obdržite ta papir!" je odgovoril Stalin.

Taka je bila zgodba nastanka tega dogovora. Stalin ga je vzel zares. Ko je namreč pozneje Churchill s silo pregnal komuniste iz Grčije, Stalin ni nič protestiral.

Roosevelt seveda tega dogovora ni odobril. Njegovi nasledniki so ga morali sprejeti pod pritiskom razmer. Spremenili so se le odstotki, ker se jih komunisti niso držali: kar so v vojni prigrabili, so obdržali 100%, za dogovorjene odstotke se niso zmenili.

Tako je bila usoda Slovencev zapечатena tudi z gornjim kosom papirja. Pada v oči par

stvari.

Churchill ni omenil ne Albanije ne Češkoslovaške. Cemu? Sam ni pustil za seboj, kolikor nam je znano, nobene razlage. Čudno je dalje, da je Stalin pristal na Jugoslavijo na 50:50. Morda je že takrat bdela pred njim uporiška miselnost Tita, ki jo je Tito kazal na različne načine posebno v politiki. Naj se še Churchill muči s Titom, počemu naj bi se le Sovjetska zveza! To je pa le vpad misli brez vsake dokumentacije.

Žal, da Stalin ni zapustil za seboj napisanih spominov. Taki bi gotovo razvoljali nagib, kakaj je tako hitro odobril Churchillov načrt in ga ni smatral za ciničnega. Tako imamo pred seboj le dogovor, ki je pokopal Jugoslavijo, ne vemo pa, kakaj se je vse to moralo zgoditi tako hitro in tako skrivnostno.

Ker smo ravno pri obletnicah, naj še pripomnim, da je ravno 10 let prej bil izvršen atentat na kralja Aleksandra, ki je tudi preokrenil usodo Jugoslavije v novo smer, ki se je končala s tragedijo 6. aprila 1941.

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 194 Thurs., Oct. 9, 1969

Koroško "Mladje"

V Slodnjakovi "Zgodovini slovenskega slovstva" iz leta 1968 beremo o "Mladjeh": "Mladi koroški literatje, ki so domače slovstveno izročilo poskušali modernizirati, se od leta 1960 pojavljajo v literarnem glasu Mladje. Kljub temu, da je v njihovih prvih tekstih obilo poguma in nardarjenosti, še vedno več obljublja, kakor so doslej ustvarili."

S številko 7/8, ki je izšla nedavno v Celovcu, pa so se spustili Mladjenci na politična tla. Večina prispevkov je političnega značaja s tendenco razbijanja ideoloških temeljev slovenske desnice na Koroškem. Kljub ustvarjanju videza, da se zaganja slovenska študirajoča mladina, zbrana okoli Mladja, v sleherno ideologijo, ki ji je na poti pri ustvarjanju akcijske enotnosti koroških Slovencev, pa je vendar iz večine prispevkov razvidno, da se z največjim srdom zaganjajo Mladjenci le v krščanstvo in krščanska načela, medtem ko predstavljajo v svojem glasilu ideologa in predsednika socialistične stranke Avstrije, dr. Kreiskega, koroškim Slovencev glede na naprednost in aktivnost kot vzor, ki naj bi ga Slovenci posnemali.

Na Koroškem obstaja že od leta 1955 naprej koordinacijski odbor obeh slovenskih političnih organizacij, Narodnega sveta koroških Slovencev (katoliško usmerjeno krilo manjšine) in Zveze slovenskih organizacij (levičarji). V zadevah realizacije člena 7 avstrijske državne pogodbe je bila akcijska enotnost koroških Slovencev že zdavnaj dana, pri volitvah pa se je zanj zavzemal doslej le Narodni svet koroških Slovencev. Nastopal je pri vseh volitvah v deželnem okviru z lastno slovensko listo; pri občinskih volitvah, pri volitvah v Deželno kmetijsko zbornico in pri Deželnozborskih volitvah.

Znano je, da bi koroški Slovenci danes ne imeli lastnega zastopnika v Deželni kmetijski zbornici, če se ne bi Narodni svet tudi pri zadnjih volitvah zavzel tako odločno za skupen nastop vseh koroških Slovencev. Dosledno bi sedaj bilo, ako bi "Mladjenci" kritizirali neslovensko zadržanje slovenske levice, ki je že utonila v socialistični stranki Avstrije, ne pa, da napadajo tiste, ki so imeli pogum, vložiti tudi pri volitvah v Koroški deželni zbor slovensko listo, 4000 do 5000 glasov doseženih pri teh volitvah pomeni močno narodno-politično bazo, ki bi jo bilo treba pri naslednjih volitvah še izgraditi. Zato pa manjka "Mladjencem" pogum, zato sedaj o tem molčijo ter govorijo le še o "akcijski enotnosti koroških Slovencev" v zvezi s skupnim tedenskim glasilom, ki naj bi ga koroški Slovenci izdajali. Glavni urednik "Mladja", Florijan Lipusch, piše o tem, da bi moral izhajati namesto dveh tednikov, ki pomenita dvojno finančno obremenitev in sta ustvarjena nalašč za to, da utrjuje bloke, in list "ki bo urejeval od različnih strank in bo prinašal necenzurirane prispevke izpod peres vseh koroških Slovencev..."

Lipusch govori pri tem o različnih strankah. Ne namerava torej zapustiti socialistične stranke, kot tudi ve, da tega ne bodo storili ostali slovenski levičarji. Zanj so slovenski socialisti politična realnost. Sliko dopolnjuje le še dejstvo, da bi v slučaju spojitve obeh slovenskih tednikov na Koroškem edino tedensko glasilu koroških Slovencev podpirala seveda Ljubljana. Iz vsega tega je razvidno, da opravljajo Mladjenci s svojo politično dejavnostjo sedaj tisto delo, ki ga danes tako Ljubljana kot slovenska levica ne Koroškem ne moreta več vršiti v tej obliki, ker bi se drugače preveč kompromitirali pred slovensko javnostjo, a tudi pred Nemci. Gre pri tem delu namreč za javno razbijanje katoliških vrst in slovenskih narodnih organizacij, ki niso klonile pred markisti in tudi ne pred Nemci. Na 184 straneh zadnje številke Mladja ni enega članka, v katerem bi se pečali Mladjenci z nasiljem večinskega naroda nad koroškimi Slovenci, ni ene strani, na kateri bi se to nasilje obsojalo. Mrgoli pa napadov na Narodni svet in Mohorjevo družbo ter predstavnike katoliškega tabora koroških Slovencev.

Znano je, da se je sestala 2. januarja v Celovcu tudi slovenska levica, da izdela svoj narodni program. Vendar je bila udeležba zaradi vremenskih prilik tako slaba, da tedaj do seje pri Zvezi slovenskih organizacij ni prišlo. Medtem je objavil Narodni svet koroških Slovencev program, v katerega se levica še danes ljubosumno zaganja, a tudi Mladjencem ne da ta program miru, saj so mu posvetili v zadnji številki 47 strani. Le dobro, da so objavili besedilo programa, tako more vsak bralec primerjati na eni strani idejno zmedo Mladjencem, na drugi strani pa besedilo programa NSKS, ki je idelološko jasen, glede na narodne cilje pa brezkompromisno slovenski.

Koroška bo praznovala prihodnje leto 50-letnico obstoja plebiscita. Na Koroškem so oropani slovenski otroci

pravice do verouka v materinščini, šolske prilike na dvojezičnem ozemlju so marsikje obupne, duhovniki živijo po farah pod stalnim pritiskom, še vedno se dogaja na Koroškem, da zagrozijo nemški šovinisti prirediteljem slovenskih kulturnih prireditev z represalijami, odstranjujejo na pobalinski način v deželi itak redke dvojezične napise, vendar Mladje o vsem tem molči; pred jubilejnim letom Koroške vse izgleda, kot da je glede Slovencev na nemški strani vse v najlepšem redu ter da so le Slovenci tisti, ki sejejo nemir v deželi "s pretiranimi" narodnimi zahtevami.

Zares, kar Nemci doslej niso mogli doseči z germanizacijo, to opravljajo sedaj Mladjenci: slabijo idejno moč manjšine ter razbijajo njeno jedro, ki mu doslej Nemci niso mogli do živga. Upravičeno je zaradi tega zapisal verski list "Družina" v Ljubljani: "Takega Mladja ne moremo podpirati!"

BESEDA IZ NARODA

Vabilo na družabni večer

CLEVELAND, O. — Življenje nas vseh postaja ožje in ožje. Osebnosti, delo, utrujenost nas odtrgavajo od tistega, kar je bilo še pred leti zelo živo in skoraj nepogrešljivo. Občutek skupnosti se drobi vsak postaja droben svet zase.

V soboto, 11. oktobra, zvečer priredi Društvo slov. protikom. borcev v Clevelandu v dvorani pri Sv. Vidu svoj družabni večer. Samo nazven gledano bo to okusna večerja in petje zbranih fantov. Tak je videti pač vsak družabni večer. Namen je isti kakor vedno — zbrati nekaj za res potrebne invalide in nekaj za organizacijo, da svoje delo lahko vrši.

Gledano z notranje strani pa je tak družaben večer veliko več. V družbi človek začuti, da ne more biti sam, da je kljub osebnim skrbem delček skupnosti, ki ima tudi skupne skrbi, skupne bridkosti in skupna veselja. V taki družbi se človek zave, da mora imeti nek trden odnos do preteklosti in da mora na svoj način nositi tudi del zaskrbljenosti za bodočnost. Če hoče biti cel človek, če hoče biti raven človek, se ne moreš zapreti samo v lupino svojega osebnega mnenja.

Predsednik Društva slov. protikomunističnih borcev v Clevelandu Vinko Rožman je bil vedno skrben v pripravi. Vem, da je tudi to pot. Priti skupaj, zapeti in čutiti, da še vedno stojimo na ozadiju, ki je bilo nekoč tako zelo težko — je vredno tistih nekaj dolarjev. Pustiti, da življenje teče mimo in le gledati, da moremo sami kot otroci mirno živeti, je umiranje in to žalostno. Raven mož v življenju gre, se ne boji z njim sprijeti, ve svoj cilj in zanj naredi, kar more.

S te strani gledan družabni večer je vreden našega obiska. Naj pride vsak, kdor le more. Drug drugemu v oporo, drug drugemu v pomoč. Za današnji čas je to velikega pomena.

Karel Mauser

Oltarno društvo fare sv. Vida se zahvaljuje

CLEVELAND, O. — Vsem, ki so se udeležili našega kosila predzadnjo nedeljo, se zahvalim za njihovo naklonjenost. Seveda lepa hvala tudi vsem, ki so pomagale, da je ta prireditev Oltarnega društva fare sv. Vida tako lepo uspeša.

Hvala lepa Mrs. Mary Marinko za lep dar — afgan. Dobila ga je Mrs. Vera Mišmaš. Hvala Mrs. Frances Branisel za pravega Jezusčka, ki ga je nesla domov Mrs. Mary Ann Zak. Mrs. Može in Mrs. Zalar hvala za lepe prevleke za blazine, ki sta jih dobili Mrs. A. Gorkos in Mrs. A. Larko. Hvala za pecivo Mrs. F. Majer. Mrs. Ovsenik, Mrs. Farčnik, Mrs. Fenc, Mrs. Sever, Mrs. Muniza, Mrs. Pretnar, Mrs. Frank, Mrs. Cevka, Mrs. Srsen. V denarju so darovale Mrs. Marincek, Mrs. Zorenč, Mrs. R. Zupančič, Mrs. J. Godic, Mrs. Kolenc, Mrs. Osc-

nar, Miss Pograjc, Mrs. Kovač, Mrs. Hlad, Mrs. Kosec, Mrs. Cimperman, Mrs. Fortuna. Vsem srčna hvala!

Zakrajškovega pogreb. zavodu prisrčna hvala za plačilo tiskanja listkov in vstopnic, Ameriški Domovini za vso naklonjenost pri objavljanju dopisov, objav in sporočil. Lepa hvala tudi vsem delavkam v kuhinji, ki so se trudile brezplačno, da so pripravile kosilo.

Vsem, ki so kakorkoli pomagali in sodelovali: Bog plačaj! Mary Otničar

Društvo najsv. Imena Jezusovega pri Mariji Vnebovzeti

CLEVELAND, O. — V nedeljo, 12. oktobra, je zopet druga nedelja v mesecu in nedelja moških. Zberemo se kot običajno v prostorih pod cerkvijo, da odidemo k sv. maši ob osmih.

Po maši bo v šolski dvorani zajtrk in kratek sestanek.

Še pred prihodnjim sestankom v novembru bomo imeli molitve za pokojne člane in umrle farane in prijatelje v nedeljo, 2. novembra, ob pol treh popoldne. Ta pobožnost bo letos prav na spomin Vernih duš, ki ga obhajamo vsako leto na ta dan, pa pade letos na nedeljo.

Pridite, da bomo skupno molili za pokojne člane in za vse naše pokojne. Veliko naših znancev in prijateljev pa članov Društva najsvetejšega Imena Jezusovega v naši župniji je letos umrlo. Nekega dne tudi nas ne bo več med živimi in takrat bomo veseli, če se bo kdo spomil na nas.

Zdravko Novak

Slomšek blagoslovljen pevec

Naša najljubša gramofonska plošča

CHICAGO, Ill. — Slomšek je bil naš največji pesnik, pesnik po božji volji in velika naša napa je, da še nimamo njegove plošče. Če kdaj, je posebno zdaj za to najlepša prilika. Mislim, da bomo po pesmi Slomška najboljše spoznali. Kdo poje te Slomškove pesmi? Nihče drugi bi Slomška ne mogel tako dobro razumeti, kot naša dobra družina Finkova iz Argentine: Tri sestre in eden brat. Vsi so glasbeno dobro izobraženi in globoko verni so. Tudi komponista imajo v svoji sredi: ena izmed Finkovih hčera se je poročila z g. Lojzetom Gerziničem, ki je tudi v glasbi na višku. Zato je cela plošča res užitek, kar se bo lahko vsak sam prepričal.

Kar pogledajte, kaj je na plošči, pa se boste prepričali! Kar jemlje nam iz srca Slomškovo pesem. Vse je zamišljeno na sledeči način:

Slomšek se nam najprej postavi kot učitelj s svojo pesmijo nas samo uči. Poslušajte:

Neskončno usmiljen, dober Bog, ki hoče hvalo imeti, zaslži glas svojih otrok, daj hvalo nam zapeti.

Vse stvari po svoji šegi Bogu čast in hvalo pojo,

brezdi po kamnu rožljajo ter šumljajo hvalo Bogu.

Velike reke po svojih potokih hruščijo in slaviijo vsemogočnega Stvarnika, ki jim toliko moč daja. Pohleven veter, ki po drevju pihlja kakor močni vihar, kateri po gorah doni, in drevje priklanja in Boga časti.

Grilče se na soncu ogreva in v svojem Stvarniku hvalo kriči, da ga živi. Se lepše mu ptičice pod nebom veselo pojo: Škrjanček na polju, grlica v zelenem logu podnevi, slavček ponoči.

Najlepše angelci v svetem raju Večnemu "Sveto" pojo. Kako bi človek, venec vseh stvari, na svetu molčal.

Zakaj bi otrok božji veselo ne pel?

Kdo je naučil ptičice pet, kdo jih navadil hitro letet, kdo dal jelenu urne noge da po planini kakor blisk gre?

Kdo da vetrovom močno pihljat, burji veleval silno vihrat, tiho nam zimo kdo pripelja, da planino hitro mu da?

Ena najbolj znanih Slomških pesmi je "En hriček bom kupil"; po prvo kitico en sam, Finkov brat. "Sladko vince piti," pojejo vsi, tako je v pesmi veliko spremembe, kar napravi pesem še bolj privlačno. Druga kitica se spet drugače poje, da je bolj zanimivo. Spremlja se na klavir, da je še bolj prijetno.

"Slovenec Slovenca vabi," poje cel zbor izredno lepo.

"Le predi, dekle, predi" — pojejo samo ženske, pa tako prišrčno, da te kar grabi okoli srca! "Le pridno, dekle, predi, prav tanko nit naredi, kadar bo smrt nit utrgala, bo konč življenja tvojega..."

"Kar si boš tu napredla, boš v večnost s sabo vzela; al' čednosti lepo suknjico, al' pa pregrehe butaro."

Nato poje mati uspavanko: "Ajaj, ajaj, ljubček moj, dete trudno si nocoj, ajaj, dete moje, mati ziblje, zraven poje." "Pridi, prid, grlica, boš mi dete zibala; dete moje sladko spalo in ne bode jokalo in ne bode se jokalo." Pojejo s spremljavo klavirja.

Naslednjo poje ženski zbor brez spremljave: "Hvala Bogu, da živimo, Bog nam svoje zdravje daj, šole se razveselimo, šola bod' pozdravljena. Pridni biti, se učiti trdno danes hočemo, to veselje naše bo."

"Sveti Duh, ti nas razsvetli, ti nam pravo pamet daj, božjih nauk se prijeto, greha pa varovati daj."

"V božji časti daj nam rasti, v nauku ino čednosti, to nas v šoli veseli."

Ta pesem je šolska pesem. Kako so lepe, privlačne! "O srečna duša, blagor ti, ki Jezusa prejela si! Zapojmo lepo, čast, hvala Bogu, Zveličarju našemu!"

"Vsa srca oglasite se, v zahtvalni spev združite se! Zapojmo lepo..."

Kitico pojejo samo ženske, odpev pa vsi, kako je to lepo in preprosto. Pa brez vsake spremljave.

Druga cerkvena: "Visoko tam na gori". Deklamacija: "Visoko tam na gori, nam cerkva stoji, in iz visoke line se lepo zvon glasi. Veselo oznanjuje Gospoda praznika, pa milo tud' tožuje, ker sila huda je."

"Ljudi prijazno vabi, ki radi ubogajo, globoko iz doline gor v cerkev hodijo."

"Ljudje, Boga boječi, pa tudi srečni so, po bratstvo živijo in radi delajo."

"Sovražniki so prišli, podrl cerkvice, so zvon iz turna vrgli, da klical več ne bo. Nobeden ni ga branil, zvana več slišat ni, veselje ne oznani, ne poje žalosti. Po zvoni kraj žaluje, ni pridnih več ljudi, nobeden ne žaluje, ker pri njih sreče ni."

"Bog oče, ki v nebesih," pojejo ljudje k pridigi, "kraljuješ vekomaj, na duši in telesu svoj blagoslov nam daj. Naj bode posvečeno presveto tvoje ime, žive naj tebi v slavo narodi zemlje."

"Kraljestvo Tvoje pridi in vladaj v srcih ti, presveta tvoja volja naj vselej se zgodi. Daruj nam vsak dan kruha za dušo in telo, naj sveto obhajilo še v smrti hrana bo."

Zdaj pride na vrsto Marijina pesem: "Kar giblje in kar gre, z menoj naj hvali te, češćena si Marija. Iz srca vsaki čas prepeval bom na glas: Češćena si, Marija."

"Ko zjutraj zazvoni, pozdraviti veli: Češćena si, Marija." "Ko poldne zazvoni, se tebi sporoči: Češćena si, Marija."

"Nazadnje krog in krog je pesem vseh otrok: Češćena si, Marija."

"V nebesih tam pojo, to pesem angelsko: Češćena si, Marija."

To pesem pojo dekleta sama brez spremljave.

Zdaj pa pride evharistična pesem. Prvo kitico pojo dekleta dvoglasno. Pa z orgami. Drugo kitico pojeta dvoglasno fant in dekle. Tretjo kitico pojo vsi skupaj, štiriglasno.

"Povzdigni se srce, pripravi duša se, glej, kliče te Gospod, o teci mu nasprot'. Oj, bodi hvaležen Bog od tvojih vseh otrok, si prišel k meni zdaj, da pridem k Tebi kdaj. Nebeški angeli in vi svetniki vsi, hvalite Jezusa, molite Jezusa."

In zdaj pride najlepša Slomškova: "Preljubo veselje, o kje si doma, povej, kje stanuješ, moj ljubček srca. Po hribih, dolinah za tabo hitim, te videti hočem, objeti želim. Te iščem za mizo, kjer dobro jedo, na plesu pri godbi, kjer sladko pojo. Al' prav ga veselja na rajanju ni, pijance, plesalce veselje beži. Te iščem po polju, kjer rožice cveto, po logu zelenem, kjer ptičke pojo, pa ptičke vesele in rožice vse le imajo veselje za mlado srce. Le eno veselje še čaka na me, v presrečni deželi, kjer mlado je vse. Trpljenje v taisto deželo ne zna, le tamkaj je pravo veselje doma!"

Resnično, to je višek našega albuma! Tukaj je prekosil Slomšek samega sebe. Zapeto je tako, kot je treba. Res, tukaj vemo, kje se najde pravo veselje. Saj to pove tudi slika na ovitku. Zaradi te pesmi mora vsakdo kupiti to ploščo, da bomo vedeli, kje se najde pravo veselje. "V presrečni deželi, kjer mlado je vse."

In zdaj pride pesem "Od prelepega zelenega drevca", od zakonskega stanu. "Prelepo drevce zeleni, poganja žlahtne vrhe tri. Sam Stvarnik ga zasadil je, svet zakon imenuje se. Oj srečen, srečen zakon svet, kdor hoče v njem le prav živeti. Prelepo drevce zeleni, poganja žlahtne vrhe tri: Vrh prvi oče zakonski, ki svoje lepo oskrbi. Oj srečen, srečen... Prelepo drevce zeleni, poganja žlahtne vrhe tri: Vrh drugi mati zakonska, ko vinska trta žlahtna vsa. Oj srečen... Prelepo drevce zeleni, poganja žlahtne vrhe tri: Vrh tretji pa otroci so, ki kakor oljke rastejo. Oj srečen, srečen zakon svet, kdor hoče v njem le prav živeti."

Ne vem, zakaj so to pesem zavrgli. Pri nas so jo ob vsaki poroki peli. Vse je pesmi komaj čakalo. Šele takrat so šli ljudje iz cerkve, ko je bila odpeta zadnja kitica. Da, mož, ki jo je spenil, je moral biti svetnik. Navijte jo hitro, da se boste pesmi zopet naučili. "Vrh prvi oče zakonski, ki svoje lepo oskrbi. Vrh drugi mati zakonska, ko vinska trta žlahtna vsa. Vrh tretji pa

otroci so, ki kakor oljke rastejo."

Zdaj pa pride na vrsto ona pesem iz življenja: "Nikdar na svetu lepšega ni, kakor gorica, ki vince rodi. Boter moj dragi, zdaj se napij, skor' naju ne bo, zdaj še ga užij. Ko mi pa pride sveti Mihael, grozdje bo zrelo, jaz ga bom bral. Boter moj dragi... Ko pa prišel sveti Martin, on ga bo krstil, jaz ga bom pil. Boter moj dragi, zdaj se napij, skor' naju ne bo, zdaj se ga užij." Pesem je od trgatev, ki je najveselejši dogodek na deželi. Slomšek pa uči o svetem Mihaelu in o sv. Martinu.

Zdaj pa "lahko noč, Bog nam svojo daj pomoč". To je najlepša večerna pesem, najlepše izpraševanje vesti. Le poslušaj: "Ker smo dolo dokončali, da bi tudi sladko spali. Vsa vročina zdaj je proč. Lahko noč! Srečen je, kdor dopolni dela vsa. Vsaki dan ima svoje delo, žalostno pa tudi veselo. Kdor dolžnosti svoje stri, lahko spi. Vsaki dan. Naj bo dobro dokončan. Zdaj počivati zdravi gremo, ali pa vstanemo, ne vemo. Smrtna ura, zadnji dan je neznan." Kako veselo bi človek zaspal, če bi si tako po navodilu izprašal svojo vest.

Pa še ena pesem je o izpraševanju vesti. Tudi to verno poslušajmo: "Prav glasni zvonček bujem, ki v prsih mi zvoni; pogosto premišlujem, kar glas njegov veli. — Grešim, mi zvonček bije, in kljuka žalostno mi roč in dan vpije, da storil sem audo. Le zvoni, zvonček, zvoni, la v grehu ne zaspim, na dobro delo goni, da časa ne zgubim." Kdaj si imel tako dobro izpraševanje vesti. Svetniki vedo, kaj govore.

In zdaj pride na vrsto blagoslovna pesem, prav Slomškova, ki jo je pela cela cerkev. Pa takih je bilo okoli petnajst! Nihče ni zapustil cerkve, dokler ni bila pesem končana. Znano jo je vse peti. Ali bi je zopet ne vpevali!

"Slavo Večnemu zapeti, počastiti Jezusa, mora srce nam želei pred obličjem Večnega. Kakor sveče zdaj gorijo, naj goreče srce bo. Naj zvonovi zdaj zvonijo, orgle z nami naj pojo. — Sveto, sveto — vsi zapojmo, svetlo Jezusa Telo. Z glasom svetim povzdiguje roke in srce v nebo. Blagoslovi Jezus ljubi, čredo ljubljenih ovčic. Oh, nobenega ne zgubi svojih bratov in sestrice. — Čast in hvala vedno bodi Bogu troedinemu, naj razširja se povsod slava Vsemogočnemu. Naj očeta vsi spoznajo, Sina tudi in Duha. Bogu vsi naj hvalo dajo, Kralju celega sveta."

To je prelepa vsebina plošče našega Antona Martina Slomška. Kar najhitreje mora med ljudi. Kdaj bo izšla. To je sedaj od vas odvisno. Da, popolnoma od vas. Kar povem naj vam. Vidite, jaz nimam denarja. Ploščo je treba plačati, stane denar! Treba bo kupiti ovitek plošče, ki ne sme biti najbolj preprost. Na ovitku bo naslikana pesem: "Preljubo veselje, o kje si doma?" Kot je že omenjeno. To je višek Slomškove pesmi. To moramo postaviti tudi mi kot vrhunec. Prosil sem slovenskega umetnika, da mi to sliko napravi.

Zdaj pa kdo bo ploščo založil. Ker gre čisti dobiček za SLOMŠKOVO ZVEZO, jo bo založila Slomškova zveza in sicer krožek, ki mi je najbližji, to je krožek v Chicagu, katerega vodi Mrs. Ana Gaber. Ker je pa ona preveč zaposlena, je določena, da bi zbirala za novo ploščo gospa Fanika dr. Humarjeva v Chicagu.

Mrs. Fanika Dr. Humar
7233 West 38 Place
Lyons, Illinois 60534
U.S.A.

Ona je z možem članica krožka. Mrs. Fanika dr. Humarjeva bo torej pobirala denar, oziroma na njo boste denar pošiljali. Nekateri se še spominjate, da smo

(Dalje na 3. strani)

SLOMŠEK BLAGOSLOVLJEN PEVEC

(Nadaljevanje s 2. strani)

svočas izdali gramofonsko ploščo 'Marija Pomagaj', katere čisti dobiček je bil namenjen za Bragovo semenišče v Argentini. Takoj sem imel denar skupaj. Veste, da so s tako stvarjo stroški: Treba je napraviti ovitek, ki bo predstavljal prizor Slomškove pesmi "Preljubo veselje, o kje si doma", kot je že omenjeno. Ze zaradi te slike si naj vsakdo ploščo takoj naroči.

Izjemno pobiram naročnino tudi jaz, ker me ljudje poznajo in jaz vas poznam vse. Torej za pomnite si dobro: Plošča ne bo prej izšla, preden ne bomo imeli denarja skupaj, da plačamo ovitek in vse, kar je treba za odpremo plošč. To se pravi: Takoj na delo! Takoj pošljite denar za ploščo \$5.00. Veste, kaj se to pravi takoj. Plošča bo šla tudi v stari kraj. Zato bi bilo dobro, da bi poslali tudi za kakšnega prijatelja v stari kraj. Oni bi plošče radi imeli in mi bi jim lahko ploščo poslali. Samo ne smete pošiljati naravnost, ker potem bo prevelika carina. To bomo poslali mi. Morda bomo celo dali tiskati plošče tam. In jih bodo kar tam dobili.

Slomšek je tako posrečen pesnik, da je velika škoda, da nismo njegove plošče že prej imeli. Igral sem, kar imam pripravljeno za ploščo, Mrs. Ani Gaber in Mrs. Dr. Faniki Humar, bili sta tako navdušeni, da sta rekli: Kaj smo vendar delali, da nismo teh plošč že prej izdali. Te plošče mora imeti vsaka slovenska družina. Pa tudi nekatere Slomškove pesmi bo-

mo spravili na naše kore.

Se enkrat: Takoj ploščo naročite pri meni ali pri gospe Humarjevi.

Rev. Odilo Hajnšek, OFM
9546 Ewing Avenue
Chicago, Illinois 60617
U.S.A.

Obama tema sem tudi igral, kar bo na plošči. In poslušali sta tako pribito. Gospa Gabrova je učiteljica in ji je Slomšek znan, ko je slišala, je kar strmela od začudenja in je rekla: Velika škoda, da ni že prej kdo izdal teh stvari, kakšen zaklad nam je bil skrit in zakopan. Mrs. dr. Fanika Humarjeva je doma iz Slovenskih Konjic, je muzikalno izobrazena ter je bila, predno se je poročila, zaposlena pri mari-borski operi. Seveda je kar z ognjem poslušala, kar bo na plošči. Rekla je, kako dobro sem se spomnil, da sem dobil za ploščo Finkove iz Argentine. Pravi, da bi ne mogel dobiti nikjer bolj-ših pevcev, ker so izvežbani pevci in globoko verni so.

Slomškove pozdrave! H koncu še prosim vse Slovence: Pristopite k Slomškovi zvezi, ki jo vodi Rev. Jožef Varga, 3547 E. 80 Street, Cleveland, Ohio 44115, U.S.A. P. Odilo, OFM

Nov predsednik Brazilije

RIO DE JANEIRO, Braz. — Vojaški vodniki Brazilije so izbrali za naslednika predsedniku Arthurju Da Costa e Silva, ki ga je zadel v avgustu možganska kap, od katere po sodbi zdravnikov ne bo več popolnoma okreval, 63 let starega gen. Emilia G. Medici, poveljnika 3. armade, ki šteje 46,000 mož in je razmeščena v južnih državah

Parana, Santa Catarina in Rio Grande do Sul.

Člani družine dosedanjega predsednika so izjavili, da je ta odobril izbor svojega naslednika. Pričakujejo, da bo gen. E. O. Medici v glavnem nadaljeval politiko svojega prednika.

Gen. E. G. Medici je tretji vojaški predsednik Brazilije, odkar je vojaštvo odstavilo izvoljenega ustavnega predsednika J. Goularta aprila 1964, ker je po njihovi sodbi začel preveč na levo. Politični opazovalci mislijo, da utegnejo vojaki sklicati kongres, katerega zasedanje je Costa e Silva 13. decembra lani zaključil in oklical obsedno stanje, da bo potrdil novega predsednika gen. Medici.

Brazilija je največja država Južne Amerike, je po površini večja od ZDA, in ima nad 90 milijonov prebivalcev.

Barikade so podrti

BELFAST, S. Ir. — Odločen nastop britanskih kraljevih čet v Londonderryju koncem tedna proti protestantskim razgrajanjem je prepričal katoličane v tem mestu, da lahko svojo varnost zaupajo vojski. Tako so se odločili odstraniti barikade, ki so jih v avgustu postavili za obrambo pred protestanti. Po zgledu katoličanov v Londonderryju so se odločili za odstranitev barikad tudi v Belfastu.

Vojaštvo je uporabilo plinske bombe, ko je razganjalo protestantovski pohod, ki ga je vodil znani skrajnež pastor Ian Paisley. Ta se je seveda pritožil, da je bilo vojaštvo po nepotrebnem "surovo" nasproti ženskam in otrokom.

Pretekli teden je minilo eno

leto, odkar je prišlo do prvih iz-gredov, nemirov in spopadov v Londonderryju, ko so katoličani povedali jasno in odločno, da ne bodo več mirno prenašali zaka-povljanja v pogledu enake volivne pravice pri krajevnih volitvah, glede stanovanj in glede služb.

Kongres se razburja zaradi demonstracij, ki jih šele pripravljajo

WASHINGTON, D.C. — Kot smo poročali, se je pretekli teden nabralo 16 senatorjev in kongresnikov, ki so se hoteli udeležiti napovedanih demonstracij proti vojskovanju v Vietnamu 15. oktobra. Ta načrt je takoj sprožil hude debate na Kapitolu in to tem bolj, ker je Nixon prosil preko senatorja Scotta za znani "moratorij".

Koncem tedna se je kongresna burja poglobila, ta teden se je zopet začela. Pojavile so se skupine kongresnikov in senatorjev, ki vsaka zase hoče v obliki resolucij povedati, ali demonstracije odobrava ali ne. Osnutki nekaterih resolucij ostro kritizirajo Nixonovo politiko, druge jo skušajo razumeti in vsaj deloma zagovarjati.

Zagovorniki Nixonove politike se resolucij ne bojijo, pravijo, da bodo tako izginile, kot so se rodile. Opazovalci pripominjajo, da bodo osnutki kar dobra podlaga za kongresne debate, ki jih bodo sprožile napovedane demonstracije. Prihodnji teden bo torej naša politika prešla na "visoke ture".

• Povejte oglaševalcem, da ste videli njihov oglas v Ameriški Domovini!

Ameriška in evropska označba mer

Pri čevljih je razlika v označbi mere za približnih 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali ženskih čevljih. Na primer: če vam sorodnik piše, da potrebuje čevlje št. 39 je to ameriške mere 6½; št. 40 je 7, št. 41 je 8, 42 je 9, 43 je 10, 44 je 11; ženski čevlji so navadno manjši kot gornje mere. Tako bi na primer št. 38 bila ameriške mere 8, 37 bi bila 5 in 36 pa 4.

Pri ženskih oblekah pa je razlika v označbi mere vedno 22

Moški dobijo delo

Help Wanted Male

Large established steel service STEEL WAREHOUSE MEN center has openings for warehouse men. 2.84 hourly rate to start. Benefits.

JOSEPH T. RYERSON & SON INC.
E. 53 St. & Lakeside Ave.
(An Equal Opportunity Employer)
(195)

Truck Driver — Stock Man
Must know Cleveland and speak English; 25-35 years. Company benefits incl. hospitalization, paid vacation and holidays; personal purchase discounts.

PEKOC HARDWARE CO.
11908 Buckeye Rd.
561-4561 Eve. 751-0873
(198)

Custodian
Cultural institution. Must be married. Apartment included. Call 721-5722.
(198)

2 točk. Na primer, če vam sorodnik piše, da nosi obleko št. 40, je to ameriške mere 32, št. 42 je ameriške mere 34, 44 je 36, 46 je 38, 48 je 40, 50 je 42 in 52 je 44.

Isto je pri meri za deklace. Evropska št. 38 je ameriška 12, 40 je 14, 42 je 16, 44 je 18 in 46 je 20.

Pri moških oblekah pa začne jajo mere v Evropi s št. 42, kar je enako ameriški meri 33, št. 44 je ameriška 34, 46 je 36, 48 je 38, 50 je 39, 52 je 41, 54 je 43 in 56 je 44.

Pri moških srajcah pa je razlika v označbi sledeča: št. 35 pomeni ameriško mero 13½, 36 je 14, 37 je 14½, 38 je 15, 39 je 15½, 40 je 15¾, 41 je 16, 42 je 16½, 13 je 17.

Dolžinske mere: palet ali inča = 2.54 cm, 1 milja — 1609.33 m.

Votile mere: 1 pint = 0.571; 2 pinta — 1 kvart; 4 kvarti — 1 galon; 1 bušel (mernik) = 36.35 l; 1 barel (sod) = 181.74 l.

Uteži: 1 funt = 453.59 g; 1 unča = 28.35 g

Toplotne mere: 9 Fahrenheitovih stopinj je enako 5 Celzijevim. 0 C = 32 F; 0 F je —17.78

MALI OGLASI

Nujno potrebujemo hiše v krajih: Euclid, Wickliffe, Willoughby, Eastlake, Mentor, Richmond Heights, Highland Hts., Willowick, Painesville, Chardon. Imamo kupce pripravljene kupiti hiše v teh predmestjih.

KINKOPF REALTORS

Cleveland Real Estate Board
30825 Euclid Ave. 944-7900
(196)

stopinj C; 100 C = 212 F; 50 C je 122 F; 10 C je 60 F.

Ploskovne mere: 1 akre = 10.46 arov; 1 kv. milja = 2.50 kv. km.

MALI OGLASI

Lastnik prodaja
čisto novo zidano hišo s tremi spalnicami v Euclidu. Kličite 531-8327. (195)

V najem
Na E. 79 St., in St. Clair Ave., zraven White Motors, 4 sobe se odda odraslim. \$70.00. Kličite 431-8613. (195)

DOBRO PA POCENI!
Na E. 71 St. blizu Bliss Ave. je naprodaj 2-družinska hiša, 6-5, v celoti podkletena, plinski furnez. Cena samo \$5.500.

MAINLINE REALTY
431-8182 221-9381
(194)

Hiša v najem
3-sobna zidana hišica s kletjo in toplo, štedilnikom in hladilnikom, na 2 in pol akra zemlje se odda v najem. Samo prha. Kličite 943-2787. (x)

V najem
Štiri sobe, zgoraj, na 985 Addison Rd. Kličite HE 1-0160. (196)

For rent
4 modern rooms up, one bedroom, separate furnace, E. 68 St., adults only. Call after 5:30 and all day Saturday EN 1-4652. (195)

V najem
Oddam 4 opremljene sobe, zgoraj, na E. 60 St. Kličite HE 1-3489. (196)

Kupujte v mestu ob petkih od 10. do 5.45; Kupujte na Heightsu, v Parma Townu, Southgate, Great Lakes Mall, Great Northern, Sheffield od 10. do 9.30. Mi dajemo in zamenjavamo Eagle znamke.

The May Co

Dve veliki ponudbi od Oneida!

Oneida Heirloom jedilni pribor

Vsi kosi vedno na zalogi

25% popusta

Kupite sedaj dodatne kose jedilnega pribora. Cena vsem komadom vedno odprte zaloge je sedaj znižana za 25% od regularne cene.

Posebna ponudba: Če rabite, zberite kateregakoli od prikazanih 11 vzorcev, nato kupite pribor za tri osebe (4-kose, 5-kosov ali 6-kosov) in mi Vam bomo dali pribor za eno osebo brezplačno.

Pohitite! Somo določen čas

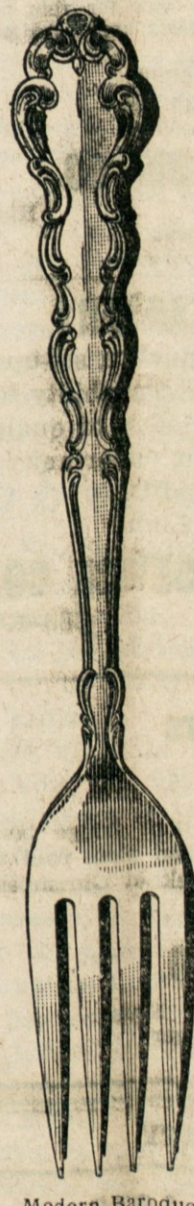
A - Martinique, B - First Frost, C - Belle Rose, D - Young Love, E - Sentimental, F - Grandeur, G - Lasting Spring, H - Damask Rose, I - Vivant, J - Stanton Hall

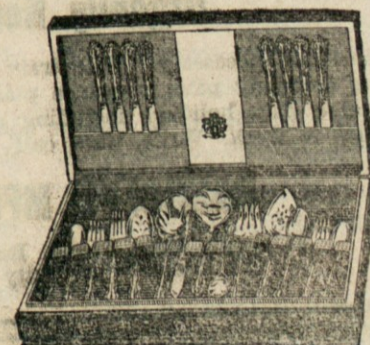
Rubaiyat

A. B. C. D. E. F. G. H. I. J.

Modern Baroque

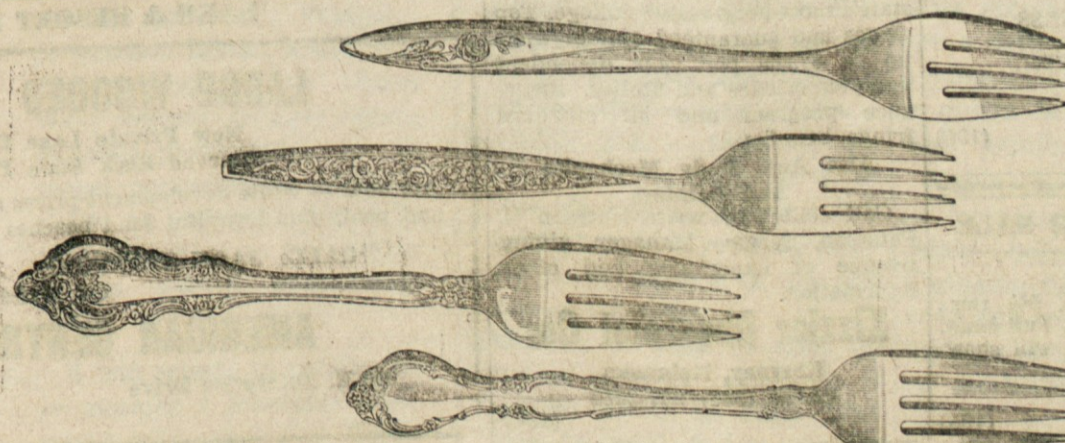
Satulja po izbiri dodatnih \$25

Posrebljeni pribor za 4 osebe samo \$5 z nakupom 48-kom garniture.

Prihranite \$45

Izbirajte med petimi lepimi vzorci in kupite 48-kom. garnituro za osem oseb za \$125. Ta garnitura obstoja iz osem 5-delnih kosov, noža za maslo, žlice za sladkor, reg. servirne žlice, preluknjane servirne žlice, mesnih vilic, omačne zajemalke, jagodne žlice in lopatice za posladke. Če kupite to, dobite 5-delni posrebljeni pribor za štiri osebe za samo dodatnih \$5. S to zalogo lahko pogrnete mizo za 12 oseb. Somo določen čas!

A - Morning Rose, B - Tangier, C - Silver Artistry, D - Affection

A.

B.

C.

D.

F. S. FINZGAR:

POD SVOBODNIM SONCEM

"Plačilo, gospod, plačilo mi daj, potem pobegnem."

"Pobegneš?" se začudi Epafrodit.

"Ne morem nazaj, ne upam si. Ko si ti otemal Iztoka verig, sem zagledal smrt. Zbežal sem po denar, kar sem si ga mukoma prihranil." Stisnil je vrečo še tesneje k srcu. "In sedaj utečem, gospod. Daj mi plačilo! Tisoč, si rekel, tisoč zlatih."

"Dobiš, še več dobiš. Hočeš z menoj?"

"Prosim, milost mi izkaži!"

"Numida, Spiridiona naj prepeljejo na jadralno — Tam dobiš plačilo in pobegneš z menoj!"

Vtem se je približal veliki čoln, katerega so gnali zmagalci z velikansko močjo. Nekaj suznjev je padlo. Slovenci vojaki niso bili ranjeni.

"Brž na konje!"

Spustili so se vsi po strmini proti hlevu. Tam jih je čakalo petnajst vrlih palatincev, Slovencev, v krasni opravi jezdecev. Dva in dvajset osedlanih in obrzanih konj je hrzalo in tolklo s kopiti.

Med vojaki je bil tudi Radovan. Na glavni pozlačen šlem, na prsih srebrn oklep.

Epafrodit se je godcu veselo nasmehnil, ko ga je zagledal v vojni konjeniški opravi, kako je široko razkoračen nerodno stal in čakal.

Ko je opazil starec Iztoka, bledega, v sprhneli tuniki, z verigo krog vratu, je zletel k njemu in si ga pritiskal z nerodnimi rokami na prsi, da je rožljala veriga po oklepu, in golčal v solzah:

"Iztoče, Iztoče! Sinko moj, kako težko sem te rešil!"

Preteklo je nekaj kratkih hipov. Iztoka je kril oklep magistra peditum, zlati orel se mu je svetil na prsih, ob pasu mu je poleg meča visela drobna roženica s kamenčki iz Hilbudijeve čelade. Kljub burni zadregi je ni pozabil.

Po Osrednji cesti so udarile podkve v granit, pri odrinskih vratih je zaklical Iztok, magister peditum, geslo, katero so mu izdali bežeči Slovenci palatinci.

Straža je odprla, pozdravila, konjica je šinila v divjem diru iz Bizanca v svobodo.

Isti čas se je dvignilo sidro, jadra so se napela, zmagalec Epafrodit je odplul na široko morje.

PETO POGLAVJE

Po Iztokovem in Epafroditovem begu se je že v rano jutro razburil ves Bizanc. Kakor požar v preriji, v katero buti orkan, je zaplamljena skrivnostna povest pretekla noči in se raztočila po mestu. Kakor skeleča iskra je zadela kliente pred vrati čislanih konsilarijev in pretorjev, bogatih senatorjev in zvitihi trgovcev. Kakor tuleč demon je segla do Kampa, na ognjišče drhali po Zlatem rogu, se razplamljena po forih in preplula veletok ljudstva na prostrani Osrednji cesti. "Iztok, Epafrodit," so šepetale strahoma usehle ustnice ugle dnihi meščanov, ko so se komaj prebudili iz spanja. "Iztok, Epafrodit," je zakričala množica, zaljubljena v ti imeni. Iztok, najslavnejši strelec v cirkusu, lepi centurio; Epafrodit, najdarežljivejši gostitelj ljudstva pri hipodromskih igrah! Množico je zgrabila zvest, da je utonila za vselej slast, ki bi ji po pripravil ob prihodnjih igrah Sloven Iztok, da se ji je zaprlo za vselej darežljivo perišče Epafroditove roke. Ta ljubezen, porojena iz surove sebičnosti, je pozabila na Bizanc, pozabila, da visi nad njo koščena roka mogočnega despota, ki grozno maščuje vsako nedostojno besedo zoper svoje veličastvo in zoper bleščeči se nimb svete despojne. Množica je pozabila nase. Raztrgane, na pol gole tolpe so vrele skozi umazano ulico s

Suženjskega trga na Konstantinov forum. Carska cesta je valila kričečo drhal izpod arkad Tetrapilona na Teodozijeve trgu. Stranka zelenih je raztrosila dobro plačane huj-skače med ljudstvo, da je kričalo na despojno, pretilo carski palači s pestmi in jo zmerljalo: Morilka!

Gneča je naraščala; kakor povodenj je pokrila marmorni Konstantinov forum in obgrnila velikanska poslopja carske palače. Kakor bi se dvigali kričači iz zemlje, je naraščalo ljudsko valovje. Bili so tisoči med njimi, ki jim ni bilo mar Iztoka in Epafrodita. Ali trenutek je bil ugoden, da so lahko dali duška notranjemu črtu in v svobodno kričali in zabavljali na despojno in despota.

Carska palača, komaj zdrumljena iz spanja, se je razburila. Azbad je bil obveščen ob prvem jutru, kaj se je zgodilo ponoči. Sam je prijezdil v palačo, besnel nad centuriji, bical vojake in takoj poslal oddelek Herulov in Germanov, naj po-vežejo in odženo v ječo vse nočne straže. Bal se je despojne in despota in hotel ukreniti vse, da se stvar ne izve. Ko pa je čul odposlanca iz vojašnice, da je čez noč izginilo dvajset najboljših Slovencev palatincev,

da je ponoči jezdila konjica skozi odrinska vrata in ukanila straže, je bil zbegan; kričal je povelje za poveljem, da častniki niso vedeli, katero bi prej izpolnili. In sedaj nenadoma buka na ulici. Dvorjanice so trepetale v strahu, skopljeni so se plazili kakor sen-ce, prihuljen, trepetajoči. Zati-skali so si ušesa in se skrivali po hodnikih. Zunaj je pljuska-lo valovje, kriki so navduševali tolpo, divji udarci so se ogla-sili na vrata carske palače.

Teodora se je prebudila in pozvala Spiridiona. Udarila je prvič s slonokoščenim kladiv-

cem na ploščo, udarila drugič, udarila razburjena tretjič, da se je kladivce razpočilo. Evnuha ni bilo. Pritekle so trepetajoče suznje, padle na kolena in vzdihovale: "Upor! Buka! Groza na ulici! Palačo razde-ro!"

Teodora je pobledela, stisnila ustnice, črni senci svilenih obrvi sta se vzbočili.

"Po Azbada!" je kriknila. Suznje so zbežale iz sobe, sredi nje je obstala Teodora. Razpušeni lasje so se v temnih valovih usipali čez pleča in preko valujočih, razburjenih prsi. Rahlo se je tresla po vsem životu, iz oči so ji gorele iskre poguma in samozvesti.

Azbad je v hipu klečal pred njo in iskal z ustnicami belega šolnčka. Despojna pa mu je odmaknila nogo. Pozabila vse dvorne ceremonije, topotnila po mehki preprogi in ukazala: "Udari! Kaj čakate?"

"Jasna despojna, morje ljudstva — straža prešibka." Azbad je slovkoval z drhtečim glasom in si ni upal ozreti se v despojno, ki je stala kakor Amazonka z dvignjeno pestjo pred njim.

"Udari, sem velela! Kolji in preseka se skozi drhal ter išči pomoči na Kampu! Hodi!"

Azbad je takoj ukazal oprostiti zvezane palatince in je z vso stražo udaril iz palače. Njegov lepi žrebec se je vzpel in zaprhal, ko ga je pognal v množico. Krepki Heruli so nastavili kopja, osti so odprle studece krvi, drhal se je preklala, divje tuljenje se je razlegalo po širokem foru. Azbad je sekal bliskovito z gizdalinskim mečem, čigar konica je komaj dosegala glave v gneči. Ko ga je množica spoznala, ga je obsula s točo kamenja in opeke, ki so jo grabili iz skladišča, pripravljeno za cerkev sv. Sofije. Kodee je vrtal klin Herulov in Germanov, se je množica

umikala. Ker pa so od zadaj pritiskale neštevilne tolpe, umikajoči se niso mogli bežati, ljudsko valovje jih je stisnilo na palatince. Pobesneli ljudje so grabili kopja vojakom in jih lomili, žrebcu so trgali uzde, porezali povodce. Azbad je udrihal, da so rdeči curki brizgali krog njega. Konj se je splašil in podivjal. Predrzneži so držali Azbada za stremena, vlekli ga za noge in kričali: "Na tla s prešuštnikom! Teodori ljubej je! Iztoka je pahnil v ječo! Epafrodita je umoril! Smrt mu!"

TUDI TA SE JE MALO POVESIL — Viseči stolp v Przi ni edini, ki ne stoji čisto pokoncu, četudi je najbolj znani. Tudi Qutb Minar v glavnem mestu Indije New Delhiju se je nagnil za 24 palcev. Smatrajo ga za eno najlepših stolpnih arhitektur na svetu.

The Holy Family Society
ONE FAIRLANE DRIVE of the USA JOLIET, IL 60434

Since 1914...

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH
AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Participating in the Catholic Communications Foundation.

Družba

sv. Družine

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Joseph L. Drasler
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Matthew Kochevar
Third Trustee	Anthony Tomazin
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frances Yuzevicius
Spiritual Director	Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Social Director	Nancy Owen
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

CONSTRUCTION & MAINTENANCE ENGINEER

Degree or equivalent experience will qualify you for this position as assistant to our Manager of Operation and Maintenance. An outstanding opportunity for an ambitious young man. Excellent benefit package and compensation program.

Call 325-2366 — 8 AM to 4:45 PM

Monday thru Friday for interview

PHILLIPS PETROLEUM CO.

222 E. Ogden Avenue Hinsdale
(An Equal Opportunity Employer) (195)

ARE YOU A SELF STARTER?

We need a man experienced in line production set-ups. Must have knowledge of riveters, eyeleters, and the ability to supervise production workers. Working knowledge of quality control and time study — helpful. Excellent opportunity, salary plus bonus, profit sharing and other benefits.

Please contact Mr. R. S. Linn

UNDERWRITER'S SAFETY DEVICE CO.

4332 N. Kedzie 583-4080 (195)

Production Workers Urgently Needed

No experience necessary. Will train. Excellent fringe benefits including company paid insurance plan, pension plan, paid vacation, twelve paid holidays including one week at Christmas. A good place to work. Write, wire, call

RANDOLPH MFG. CO.

32 South Main Street, Randolph, Mass.
An Equal Opportunity Employer (194)

LAKE & RESORT PROPERTY

LARGE WOODED LAKE LOTS

New Private Lake Development Starved Rock State Park Vicinity
Act now — while development prices still prevail. Large clubhouse and pool, plus beautiful sand beaches for property owners only.

CALL: JACK STANTON

Or Write

654-0641

AMERICAN CENTRAL REALTY

800 E. Enterprise Drive Oak Brook, Ill. 60521 (195)

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

BAR AND GRILL

Industrial location, north. Call Dick

779-4128

(195)

FLOWER SHOP

Etab. Good going. Popular. Annual gross earnings over \$60,000. Fully equip. Very desirable. NW area. Stock incld.

STRATIGON REALTY CO.

647-8108

(195)

BEAUTY SHOP — By Owner

In Bellwood — Going

bus. Gd. loc. Reas.

456-8383 OR 345-2708

(195)

TOOL-MAKING SHOP

Fully eqpd., 1 or 2-man operation. Vic. Elston and Montrose

283-8338

(195)

PLASTICS BUSINESS

Potentially lucrative

Call 529-2117

(195)

REAL ESTATE FOR SALE

— 5800 N. 7500 W. —
6 yr. Brk. Ranch deluxe. 5½ rms., 1½ ba. Central a-c, gas ht. Full bsmt. 2 car gar. Lo \$40s. Owner will show. Three bedrooms.

631-2832

(195)

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

EXCELLENT OPPORTUNITY IMMEDIATE OPENINGS

Motor Winders

A leading supplier of automation is in need of persons experienced in AC and DC motor winding for their repair shop. Overtime available. Working conditions very congenial and good. Good hourly rate and many fringe benefits. Steady year round employment. Please call for an appointment.

(219) 931-3740

Chicago Phone 734-8050

RELIANCE ELECTRIC CO.

1818 Summer Ave.

Hammond, Ind. 46320

An Equal Opportunity Employer (195)

EXCELLENT OPENINGS

AUTO MECHANICS

Due to increased service business we are in need of car and truck mechanics and body repairmen. We have the most modern service department in the State of Nebraska, fine schools, churches and the state's most progressive college. Top wages and guaranteed annual wage up to \$7,200 per year dependent upon experience and ability. Insurance program and all standard fringe benefits.

Also Auto Body Mechanics

And Painters

Call collect or write Herman C. Peterson, Service Manager, giving resume of experience and other information.

Kizzier Chevrolet Co.

Kearney, Nebraska

Phone (308) 237-2252 (194)